

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială a persoanelor abuzate</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psiologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.025 zi	5	II	III	150	75	75
S.04.A.023 f/r	5	II	IV	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază de intervenție asistențială (multidisciplinară) în cazul beneficiarilor de diferite vârste - victime ale violenței și maltratării; se studiază după cursuri fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială, particularitățile persoanelor de diferite vârste; disciplina are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind intervenția, prevenția, adaptarea și integrarea socială a altor grupuri de beneficiari în situații de risc.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">- identificarea a factorilor de risc care influențează fenomenul abuzului;- aplicarea diverselor modalități de diagnosticare a cazurilor de abuz;- elaborarea planului de intervenție asistențială privind recuperarea persoanelor implicate în abuz;- cooperarea, colaborarea, parteneriatul în recuperarea multidisciplinară a persoanelor implicate în cazuri de violență;- aplicarea diverselor modalități de decizii privind prevenirea recidivelor violenței domestice;- stabilirea parteneriatului cu cadre didactice privind prevenirea abuzului și maltratării în instituții de învățământ;- implicarea comunității în activitatea de prevenție a abuzului și maltratării.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">- să propună proiecte de cooperare și parteneriat dintre specialiști în prevenția fenomenului abuzului,- să determine specificul reacției posttraumatice la indivizi de diferite vârste;- să identifice profilul psihologic al persoanei - victime a unei forme de abuz;- să structureze și să aplice un program de recuperare și protecție a persoanei abuzate, a membrilor familiei violente, a agresorului;- să aplice tehnici de diagnosticare a abuzului și maltratării, tehnologii eficiente de terapie individuală, de grup, ocupațională;- să recruteze voluntari pentru activitatea de intervenție și prevenție a abuzului în spațiul social;- să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, de protecție, de prevenție în reducerea fenomenului de abuz;- să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistenței sociale a persoanelor abuzate,- să explice esența noțiunilor-cheie, cauzele și consecințele abuzului,- să explice teoriile fundamentale ale problemei abuzului în societate;- să abordeze aspectul multidimensional al intervenției în cazuri de abuz;- să comenteze politicile sociale în domeniul prevenirii abuzului și protecției sociale victimilor;
Precondiții
1. Discipline anterior studiate: <i>Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistența socială, Teorie și metodă în asistența socială, Psihologia generală, Psihologia vârstelor</i> etc. 2. Condiții prealabile: <ul style="list-style-type: none">- operaționalizarea terminilor în domeniul asistenței sociale: protecția socială; drepturile omului/copilului; teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, recuperare, terapii ocupaționale, servicii de

asistență socială, stres, agresivitate, vulnerabilitate, violență etc.

Unități de curs

Bunastarea și protecția copilului. Bazele psihosociologiei și terapiei abuzului copilului.
Definiția și clasificarea abuzului. Nivelurile, factorii, consecințele abuzului
Administrarea cazului de abuz asupra copilului.
Abuzul și neglijarea în contextul socio-economic actual
Trauma, abuzul la copii. Vulnerabilitatea și rezistența copilului Specificul reacțiilor posttraumatice
Evidențierea cazurilor de maltratare a copiilor. Unele strategii de recuperare
Abuzul sexual. Terapie ocupațională individuală și de grup
Modele de analiză și decizie în situații de abuz. Evaluarea succesului intervențiilor în protecția copilului
Prevenirea cazurilor de abuz asupra copiilor
Violența domestică: cadrul teoretic, formele, prevalența fenomenului
Etiologia violenței domestice: mituri, cauze, motivații, tipuri de familii în care predomină violența
Ciclul violenței domestice. Portretele modelate de violența domestică (victima, agresorul).
Intervenție și prevenție în violența domestică. Servicii de intervenție, instrumente. Rolul asistentului social, principiile și valori de intervenție
Fenomenul de maltratare a bătrânilor. Asistența socială a persoanelor-victime de vârstă a treia.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în sistemul de protecție a persoanelor abuzate;
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofolul, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate

Bibliografie

: **Obligatorie:**

1. Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, întocmită la Istanbul la 11 mai 2011. <https://rm.coe.int/168046253e>
2. Lege nr.45 din 01.03.2017 Cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie
3. Hotărâre Guvernului RM nr.270 din 08.04.2014 Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijerii, exploatații și traficului.
4. Abuzul și neglijarea copilului. Studiul realizat de Organizația Salvați Copiii. București, 2000.
5. Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova / Maria Bulgaru, Nicolae Sali, Tatiana Gribincea [et.al]. - Ch.: "Cu drag" S.R.L., 2008.
6. Batog Mariana Modalități de intervenție psihologică în cazul tulburărilor posttraumatice de stress la copii și adolescenți. Chișinău, 2015
7. Bocabcea C., Neamțu G. Elemente de asistență socială. Iași, Polirom, 1999.

8. Bulgaru M., Dilion M. Concepte fundamentale ale asistenței sociale. Chișinău, 2000.
9. Buzducea D. (coord). Asistența socială a grupurilor de risc. -Iași: Polirom, 2010
10. Exploatarea sexuală și abuzul sexual față de copii Implementarea Convenției de la Lanzarote de către Republica Moldov. Chișinău, 2017, pag 57 http://lastrada.md/files/resources/3/raport_RO.pdf.
11. Ghid de bune practici pentru prevenirea abuzului asupra copiilor / Organizația Salvați Copiii. - Timișoara, 2005.
12. Macari N. Soluții practice și legale pentru victimele violenței în familie. Asociația Avocaților Americani/ Inițiativa pentru Supremația Legii. Chișinău, 2009. 41 p.
13. Muntean A. Violența în familie: Tratat de asistență socială / Coord. G. Neamțu. - Iași, 2003.
14. Maria Roth-Szamovschi: Protecția copilului. Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca, 1999.
15. Maria Routh-Zamoskozi. Copii și femei victime ale violenței. - Cluj-Napoca, 2005.
16. Programul de reabilitare și reintegrare a copiilor supuși exploatarei sexuale. Centru Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, 2016.
17. Program de lucru cu trauma în copilărie. Caiet de lucru al copilului. Centru Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, 2016.
18. Turluc Maria Nicoleta, Adina Karner Huțuleac, Oana Dănilă, Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009, pag. (ISBN 978-973-703-4366).
19. Vraști Radu Ghid Practic de Intervenție în Criză, Canada, 2012,
20. Vraști Radu Evaluarea și intervenția în criza determinată de abuzul față de bătrân. <http://www.vraști.org/9.%20Evaluarea%20și%20intervenția%20în%20criza%20data%20de%20bătrânul%20abuzat.pdf>
21. Vraști Radu Ghid practic de intervenție în criza. <https://www.slideshare.net/daisykalt/ghid-practic-de-interventie-in-criza>

Opțională:

- Violența. Aspecte psihosociale / Volumul coordonat de Gilles Ferriol și Adrian Neculau. - Iași, 2003.
- Raport al Conferinței pentru prevenirea abuzului și neglijerii copilului. Eurobit, Timișoara, 1997.
- Traian Rotariu (coord.): Expunerea minorilor la abuz și neglijare. Complex, Cluj, 1996.
- Druță F. Psihologia familiei. Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1998.
- <http://psyvolution.ro/particularitati-ale-stresului-post-traumatic-la-victimele-abuzului-sexual/>